वामदेवो गौतमः। अग्निः। त्रिष्टुप्

भुद्रं ते अग्ने सहसिन्ननीकमुपाक आ रोचते सूर्यस्य।

रुशहरो देहरो नक्तया चिद्रूकितं हरा आ रूपे अन्नम्॥ ४.०११.०१

सहिसन्- बलवन्। अग्ने। ते- तव। भद्रम्- कल्याणम्। अनीकम्- तेजः। सूर्यस्य- सिवतुः। उपाके- निकटे। आ रोचते- भासते। नक्तया- रात्राविप। रुशद्दृशे- ज्वलद्दृष्टियुक्ताय। दृदृशे- दृश्यते। दृशे- दर्शनाय। अरूक्षितम्- क्षिग्धः। अन्नम्- सोमः। रूपे- भवद्रूपे। आ- आभिमुख्येन समर्पितः॥१॥

वि षाद्यग्ने गृणते मेनीषां खं वेपेसा तुविजात स्तवीनः।

विश्वेभिर्यद्वावनः शुक्र देवैस्तन्नो रास्व सुमहो भूरि मन्मं॥ ४.०११.०२

तुविजात- बहुधा जात । अग्ने । मनीषाम्- भवन्मितम् । गृणते- स्तुवते । स्तवानः- स्तुतः सन् । वेपसा- शुभकर्मणा । खम्- आनन्दम् । वि साहि- विमुञ्च । शुक्र- शुभ्र । विश्वेभिः- सर्वैः । देवैः । ववनः- समभाजयः । सुमहः- सुष्ठु महत् । भूरि- प्रभूतम् । तत् । मन्म- ध्यानम् । रास्व- प्रयच्छ ॥२॥

त्वदंग्ने काव्या त्वन्मनीषास्त्वदुक्था जीयन्ते राध्यीनि।

त्वदेति द्रविणं वीरपेशा इत्थाधिये दाशुषे मत्यीय॥ ४.०११.०३

इत्थाधिये- इदिमत्थिमिति निर्णीतबुद्धियुक्ताय। दाशुषे- दात्रे। मर्त्याय- मनुष्याय। अग्ने। त्वत्-त्वत्तः। काव्या- दर्शनानि जायन्ते। त्वत्- त्वत्तः। मनीषा जायन्ते। त्वत्- त्वत्तः। उक्था-मन्त्राः। जायन्ते। राध्यानि- सिद्धयो जायन्ते। वीरपेशाः- वीर्यरूपम्। द्रविणम्। त्वत्- त्वत्तः। एति- आगच्छिति॥३॥

त्वद्वाजी वोजम्भरो विह्या अभिष्टिकृज्जीयते स्तत्यश्चेष्मः। त्वद्वयिर्देवजूतो मयोभुस्त्वदाशुर्जूजुवाँ अग्ने अवी॥ ४.०११.०४

त्वत्- त्वत्तः। वाजी- बली। वाजंभरः- हव्यभरणशीलः। विहायाः- महान्। अभिष्टिकृत्-एषणापूरकः। सत्यशुष्मः- अवितथबलः पुत्रः। जायते। त्वत्- त्वत्तः। देवजूतः- देवप्रेरितः। मयोभुः- आनन्दकरः। रियः। अग्ने। त्वत्- त्वत्तः। आशुः- क्षिप्रः। जुजुवान्- वेगगामी। अर्वा-अश्वः प्राणो भवति ॥४॥

त्वामेग्ने प्रथमं देवयन्तो देवं मती अमृत मुन्द्रजिह्नम्।

द्वेषोयुतमा विवासन्ति धीभिर्दमूनसं गृहपितिममूरम्॥ ४.०११.०५

अमृत । अग्ने । प्रथमम् - अग्रचम् । देवम् - द्योतनशीलम् । मन्द्रजिह्नम् - आनन्दकरवाचम् । द्वेषोयुतम् - द्वेषभावनापृथक्करम् । दमृनसम् - दान्तं दानमानसम् । गृहपितम् - कुटुम्बपालकम् । अमूरम् - विदुषम् । त्वाम् । देवयन्तः - देवीसम्पत्कामाः । मर्ताः - मर्त्याः । धीभिः - चित्तधारणाभिः । विवासन्ति - परिचरन्ति ॥५॥

आरे अस्मदमीतमारे अहं आरे विश्वां दुर्मतिं यन्निपासि।

दोषा शिवः संहसः सूनो अग्ने यं देव आ चित्सचेसे स्वस्ति॥ ४.०११.०६

सहसः सूनो- शक्तिज। अग्ने। देवः- द्योतनशीलः सन्। शिवः- भद्रः सन्। दोषा- रात्राविष। यम्। स्वस्ति- मङ्गळाय। सचसे- सेवसे। यत्- यस्मात्। निपासि- पालयिस तस्मात्। अस्मत्- अस्मत्- अस्मतः। अमितम्- मौढ्यम्। आरे- दूरं कुरु। अंहः- अधम्। आरे- दूरं कुरु। विश्वाम्- सर्वाम्। दुर्मीतम्। आरे- दूरे कुरु॥६॥